

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-75986314-149.02
Konu : Libya/ Firma-İşveren İdare
Görüşmeleri

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) 14.08.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00056604722 sayılı yazımız.
b) 15.09.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00057406328 sayılı yazımız.
c) 05.10.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00057958899 sayılı yazımız.
d) 13.10.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00058159480 sayılı yazımız.
e) 09.11.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00058823686 sayılı yazımız.
f) 09.12.2020 tarihli ve 75986314-149.02.E-00059633495 sayılı yazımız.

Türkiye ile Libya arasında, müteahhitlik alacakları kapsamında 13.08.2020 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı'na (MoU) ilişkin olarak ilgi'de kayıtlı yazılarımız Kuruluşunuza iletilmişti.

Bilindiği üzere, sözkonusu MoU'nun temel amacı firma-işveren idare görüşmelerinin gerçekleştirilmesine zemin hazırlamak ve bu kapsamda önemli kural ve ilkeleri belirleyen bir kılavuz metin görevi görmek olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, metnin lafzı ve ruhu esasen her iki tarafın (firma-işveren idare) görüşme yapmalarını sağlamak ve bunu kolaylaştırmak üzerine kurulmuştur.

Bu çerçevede, sözkonusu MoU'nun 4. Maddesi, "Akit tarafları, projelerin etraflı bir teknik ve iktisadi değerlendirilmesinin ve devamlılıklarının fizibilite etüdünün yapılmasına ilaveten, önceliklerinin belirlenmesine, bunlar üzerinde çalışmaya başlamaya veya bunları iptal etmeye ve ilgili hak ile borçları tasfiye etmeye teşvik ederler, ve akit tarafları, işlerin olası devamına ve/veya hak ve borçların sulhüne dair, işbu Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girmesini takip eden 90 gün içerisinde bir anlaşmaya varmaya teşvik ederler; akit tarafların müzakerelere başlayamaması veya bir anlaşmaya varamaması veya projenin sonlandırılması durumunda, işbu Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girmesini takip eden 180 gün içerisinde akit taraflar bir kesin hesap hazırlarlar ve ilgili haklara ve borçlara dair sulh olurlar." hükmünü amirdir.

Bu kapsamda, sözkonusu MoU'da öngörülen takvim çerçevesindeki görüşmelerin yapılmasına yönelik ilk 90 günlük süre, 24 Aralık 2020 tarihi itibarıyla dolmuş olup, kesin hesap (final account) için firmaların, Libyalı işveren idarelere başvurmaları için öngörülen ikinci 90 günlük süre de 24 Aralık 2020 tarihinde başlamış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, ilk 90 günlük süre içerisinde Libyalı idarelere başvuru yapmış olan

firmaların yanısıra, herhangi bir görüşme talebinde bulunmamış olan firmalar da, kesin hesap için ilgili işveren idareye 90 gün içerisinde başvuru yapabileceklerdir. Başka bir deyişle, firmalarımız, MoU kapsamında, yürürlük tarihinden itibaren 180 gün içerisinde kesin hesap isteme hakkına sahip bulunmaktadır.

Bununla birlikte, anlaşmanın temel amacının firma-işveren idare görüşmelerine zemin hazırlamak olduğu dikkate alındığında, ilk 90 gün içerisinde başvuru yapmamış olan firmaların da, halen, Libyalı idarelere yazılı olarak başvurabilmelerinin mümkün olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda, firmaların kesin hesap isteği öncesinde, Libyalı işveren idarelere yazılı olarak görüşme taleplerini iletmelerinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan, ilk 90 günlük süre içerisinde firmalarımızın bahsekonu MoU kapsamında ilgili Libya idarelerine yazılı olarak yaptığı başvurulara herhangi bir dönüş alınmadığına ilişkin gerek firmalarımızdan gerek ise STK'larımızdan alınan bilgiler ve yazılar çerçevesinde, konu, Dışişleri Bakanlığımıza yazılı olarak iletilerek, başta ODAC olmak üzere Libyalı işveren idarelerin firmalarımızın görüşme taleplerine dönüş yapmamasından duyulan rahatsızlığımız iletilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığından alınan 17.12.2020 tarihli yazıda; Trablus Büyükelçiliđimizin Libya Planlama Bakanı Tahir El-Cuheymi ile bir görüşme gerçekleştirdiği ve bu görüşmede Libyalı Bakanın MoU'nun uygulanma iradesine ilişkin şüphe duyulmasına gerek olmadığını, Türk firmalarının projelerinin Libya'nın da yararına olduğunu, kendisinin başkanlığında oluşturulan bir komite kanalıyla ilgili işveren idarelere gerekli talimatların verildiğini, ancak içinde bulunulan bütçe koşulları nedeniyle işveren idarelerinin sıkıntı yaşadığını, gelecek mali yıl için Başkanlık Konseyi'nden (BK) ve BK Başkanı Sarraj'dan Türk firmalarının projelerine ilişkin özel bir fon talep ettiklerini ve fonun tahsisinin ardından işveren kuruluşların gerekli müzakereleri yapacağını belirttiği ifade edilmektedir. Söz konusu yazıda, devamla, Trablus Büyükelçimizce Bakan Cuheymi'ye, başvuruların cevapsız bırakılması ve birkaç istisna dışında geri dönüş olmaması yerine Libya işveren idarelerin firmalarımızın başvuruları hakkında sözkonusu firmalarımızla temasa geçip başvurunun alındığını teyid etmelerinin ve duruma ilişkin bilgi vermelerinin daha uygun olacağını dile getirildiği, Bakan Cuheymi'nin de, cevaben, başta İdari Merkezlerin Geliştirilmesi Ofisi (ODAC) olmak üzere ilgili Libya işveren kuruluşlarına gerekli hatırlatmalarda bulunacağını kaydettiği belirtilmektedir.

Bu itibarla, MoU kapsamında belirlenen takvim çerçevesinde, isteyen firmalarımızın doğrudan kesin hesap başvurusunda bulunabilecekleri döneme gelmiş olmakla birlikte, Libya tarafının açıklamaları ve yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak, firmalarımızın, kesin hesap isteği öncesinde, Libyalı işveren idarelere yazılı olarak görüşme taleplerini iletmeye devam edebilecekleri düşünülmektedir.

Bilgilerini ve konunun Kuruluşunuz üyesi ilgili firmalara duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır
EMEL EMİRLİOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür V.

DAĞITIM:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine
Türkiye Mütcaahhitler Birliğine
Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna
Libya'daki Türk Mütcaahhitleri Birliğine
Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliğine
Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikasına
Elektromekanik Sanayicileri Derneğine